

فرصت صادرات خدمات مهندسی
بازرهای رمز گذاری شده

پوریا چوپچیان

تحریم‌های ارزی موجب گشته راه‌های ورود ارز به کشور در بسیاری از موارد محدود شود. اما کماکان راه‌هایی برای انتقال غیررسمی و غیرمرکزی پول به ایران وجود دارد. یکی از راه‌های نوین، انتقال ارزش با رمزارزهاست.

یکی از آشنایان نوجوان ما به هلند رفته و دانش آموز است. او بعد از ظهرها به صورت پاره وقت با دو چرخه پیک پیتزای می‌کند و از این راه ماهیانه تقریباً هشتصد یورو گیرش می‌آید. بسیاری از فارغ‌التحصیلان مهندسی دانشگاه صنعتی شریف با سابقه‌ی کار چند ساله و سواد و استعداد بسیار بالاتر ایران بین دو تا سه میلیون تومان حقوق می‌گیرند که کمتر از دویست یورو می‌شود. مشکل کجاست؟

ایران رتبه‌ی پنجم در تعداد فارغ‌التحصیلان رشته‌های مهندسی را در جهان دارد. با وجود عرضه‌ی بالا و ارزانی نسبی نیروی مهندسی در کشور، نرخ بیکاری در رشته‌های مهندسی دورقمی است. این راهم باید در نظر داشت که برای سال‌های متعددی، بهترین و مستعدترین دانش‌آموزان کشور به رشته‌های علوم ریاضی در دبیرستان و فنی-مهندسی در دانشگاه می‌رفتند. بسیاری از این جوانان مستعد دهه‌ی شصتی اگر هم بیکار نباشند، در شغلی غیر از تخصص خود مشغول به فعالیتند. حتماً سؤال هم می‌کنید که بیکاری مهندسین جوان و مستعد ایرانی چه ربطی به آزادی رمزارز دارد؟ پس بخوانید:

نرخ ارز در ایران به واسطه‌ی تحریم‌ها و مشکلات دیگر چندبرابر شده و خرید محصولات خارجی برای ما خیلی گران تمام می‌شود. اگر از زایه‌ی کار آفرینانه به ماجرا نگاه کنیم، این یعنی قیمت ریال برای خارجی‌ها پایین آمده و خرید خدمات و کالاهای ایرانی برای آن‌ها خیلی ارزان در می‌آید. این راه هم می‌دانیم بسیاری از خدمات مهندسی و مشاوره‌ای با کامپیوتر صورت می‌گیرد و می‌توان با دور کاری آن را انجام و تحویل داد. پس چرا از این فرصت تاریخی استفاده نکنیم و خدمات فنی مهندسی جوانان خود را به کشورهای دیگر صادر نکنیم؟

دو مشکل بر سر این راه وجود دارد. اولی بازارپایی برای خدمات فنی-مهندسی ایرانی در کشورهای خارجی است؛ بسیاری از متقاضیان خدمات مهندسی یا از سواد و استعداد بالایی مهندسین ایرانی آگاه نیستند و یا نمی‌دانند که این خدمات اینقدر پراشان ارزان است. یک مهندس عمران سطح پایین آمریکایی دست‌کم ماهی چهار هزار دلار در آمد دارد، ولی با پانصد دلار ماهیانه می‌توان از خدمات یک مهندس خیره و سطح بالای ایرانی استفاده کرد. برای رفع این مشکل مهندسین ما باید برای خود و توانمندی‌های خود در شبکه‌های اجتماعی بین‌المللی و حرفه‌ای مانند لینکدین بازارپایی کنند و توانمندی‌های خود را در معرض دید مخاطبان این خدمات بگذارند.

مشکل بزرگ دیگر، جریان خدمات مهندسی و انتقال پول به ایران است. تحریم‌های ارزی موجب گشته راه‌های ورود ارز به کشور در بسیاری از موارد محدود شود. اما کماکان راه‌هایی برای انتقال غیررسمی و غیرمرکزی پول به ایران وجود دارد. یکی از راه‌های نوین، انتقال ارزش با رمزارزهاست. رمزارز پولی الکترونیک است که به صورت توزیع شده مبادله می‌شود و نهادهای مرکزی پشت انتقال پول نیست که بتواند از ورود آن به ایران جلوگیری کند. مهندسین ایرانی می‌توانند از کارفرمایان خارجی بخواهند که جریان خدمات را به صورت رمزارز به حساب آن‌ها منتقل کنند. اما متأسفانه یک مانع بر سر این راه پدید آمده.

بانک مرکزی اخیراً خرید و فروش رمزارز را در صرافی‌ها محدود کرده و ظاهر آهدهش جلوگیری از خروج ارز از کشور بوده است. گمان کنم همه سر این نکته اتفاق نظر داریم افرادی که بخواهند ارز از کشور خارج کنند، راه‌های بسیار زیادی برای این کار دارند و به هر حال ارز مورد نظر خود را خارج خواهند کرد. در این میان، با ممنوعیت رمزارز از تنها راهکار انتقال ساده پول‌های حجم پایین (به اندازه‌ی حقوق ماهانه‌ی فردی) جلوگیری می‌کنیم و مانع ورود آن به ایران می‌شویم. حال که حتی قانون جدید مبارزه با پول‌شویی نیز تصویب نشده، توصیه می‌شود انتقال ارز به ایران به کمک رمزارز نه تنها آزاد بلکه تشویق شود. جوانان مستعد ایرانی نشان داده‌اند می‌توانند از چالش‌های بزرگ، فرصت‌های بزرگ خلق کنند و از فرصت فعلی نیز استفاده خواهند کرد. به قول حافظ:

چرخ بر هم زخم از غیر مرادم گردد
من نه آنم که زبونی کشم از چرخ فلک

آسیب شناسی ساختار مالیاتی کشور

ضرورت‌های اصلاح نحوه مالیات‌ستانی

این مقوله باعث رواج فساد اقتصادی در سیستم می‌شود. لذا بنظر می‌رسد با یک قاعده سرانگشتی درآمد نامشروع ایجاد شده در این پروسه بیش از دو برابر درآمد دولت از این مؤدیان می‌باشد. به غیر از فساد ناشی از این پروسه، عدم قطعیت نتایج آن نیز مودی را دچار مشکل کرده و در طول سال همواره گرفتار رفت و آمد در شعب مالیاتی خواهد بود.

با مراجعه به جدول مورد استفاده ممیزان می‌توان دریافت که به طور متوسط وزارت اقتصاد و ... انتظار دارد که سود حاصل از فعالیت مودی برابر ۱۶ درصد فروش بوده و ۲۵ درصد این سود که برابر ۴ درصد از فروش است، به عنوان مالیات در نظر گرفته می‌شود. بنابراین ۱۲ درصد برای مودی باقی خواهد ماند. حال آنکه سهم دولت ۴ درصد به علاوه ۹ درصد ارزش افزوده یعنی ۱۳ درصد است. برای اغلب بنگاه‌های خرد و کوچک مقدار فروش سالانه کمتر از میزان دارایی بوده و بنابراین مقدار سود بنگاه بر اساس دارایی آن کمتر از ۱۲ درصد خواهد بود که این میزان بسیار پایین‌تر از سود ارائه شده توسط بانک‌ها می‌باشد. لازم به ذکر است که بسیاری از فعالیت‌های دلالتی نیز به علت قرار نگرفتن در تور مالیاتی، مالیاتی پرداخت نمی‌کنند.

بنابراین دولت با نگرفتن مالیات از سود بانکی و گرفتن مالیات ۱۳ درصدی از فروش هر بنگاه عملاً بنگاه دار را به طرف تعطیلی آن سوق داده یا او را به عدم ارائه اسناد صحیح و پایین تر نشان دادن فروش مجبور می‌سازد. پس از تصویب قانون مالیات بر ارزش افزوده و اجبار مودیان به دریافت فاکتور خرید رسمی و ارائه فاکتور فروش رسمی و جریمه‌های سنگین آن، مودیان ملزم به گرفتن ارائه فاکتورهای صوری می‌شوند. به عنوان جایگزین این روش اخذ مالیات، می‌توان از اخذ آنی مالیات هنگام هر تراکنش مالی استفاده کرد. تا سال ۱۳۹۵ قانون‌گذار فروشنده را مکلف به اخذ ۳ درصد از مبلغ فاکتور به عنوان مالیات تکلیفی کرده بود که در سال ۱۳۹۶ این قانون لغو شد. به نظر می‌رسد برقراری دوباره آن به صورتی که شبکه شتاب به صورت خودکار ۳ درصد از هر تراکنش را به عنوان

لازم است از روش اخذ آنی مالیات هنگام هر تراکنش مالی استفاده کرد. تا سال ۱۳۹۵ قانون‌گذار فروشنده را مکلف به اخذ ۳ درصد از مبلغ فاکتور به عنوان مالیات تکلیفی کرده بود که در سال ۱۳۹۶ این قانون لغو شد. به نظر می‌رسد با برقراری دوباره آن به صورت خودکار ۳ درصد از هر تراکنش را به عنوان مالیات آن تراکنش در نظر گرفت

بودن چند عیب بر اسناد ارائه شده، دفاتر را رد کرده و وارد پروسه توافق می‌شود. آیین‌نامه‌های بسیاری برای موارد رد دفتر نوشته شده و هرازگاهی به روز می‌شود. در این حالت توافق بر اساس تشخیص ممیز از اسناد و مدارک و سابقه مالیاتی و نوع فعالیت و صنف مودی و توان چانه زنی مشروع یا نامشروع مؤدی انجام می‌شود که

نداشته و اسناد خود را به طور مرتب نگاهداری نمی‌کنند. از طرف دیگر چارچوب استاندارد برای صدور اسناد و نگهداری آنها وجود ندارد. البته بعد از وضع قانون مالیات بر ارزش افزوده، وزارت اقتصاد و دیگر نهادهای متولی یک فرمت فاکتور فروش استاندارد ارائه نمودند. اما با مراجعه به شعب امور مالیاتی می‌توان زنگن‌های متعددی را بنگ‌ها و ابعاد مختلف حاوی اسنادی با ابعاد و فرمت‌های مختلف را مشاهده کرد که معمولاً توسط یک حسابدار دفتر نویس در زمان درخواست مودی توسط آن شعبه، تنظیم می‌شود به گونه‌ای که ممیز دچار حداکثر سردرگمی شده و بر اساس آن دفاتر قانونی به صورت دستی نوشته می‌شود.

تمامی مودیان مالیاتی مکلف به ارائه این دفاتر قانونی می‌باشند حال آنکه دفتر نویسی مربوط به زمان قبل از رایج شدن رایانه بوده و سال‌هاست نرم افزارهای حسابداری و مالی مورد استفاده قرار می‌گیرند. معمولاً به

علت عدم استاندارد بودن اسناد و مدارک و دفاتر، ممیز با اعلام وارد

نیازمند وجود وضعیت امنی هستند که در بستر آن بتوانند از حقوق مالکیت‌شان دفاع کنند و ایجاد این امنیت و حفظ حقوق مالکیت نیز از طریق دولت‌ها تامین می‌شود، بر اصل مالیات‌ستانی و منافع آن شبهه ای وارد نیست. اما مسئله اصلی «نحوه مالیات‌ستانی» است

که در صورتی که دارای نقص و یا کارکرد ضعیف باشد، اصل آن را نیز برای پرداخت کننده آن دچار ابهام می‌کند. لذا در چنین شرایطی بازنگری در نظام مالیات‌ستانی اهمیت ویژه‌ای می‌یابد. کارآفرینان و تولیدکنندگان نیز با اصلاح سیستم مالیاتی شاهد سودآوری و افزایش بهره‌وری تولیدشان خواهند بود. لذا مالیات را به عنوان یکی از هزینه‌های جریانات اقتصادی و اجتماعی سمت و سوی لازم ببخشند.

از منظر عرضه کالاها و خدمات نیز، مالیات یکی از عوامل موثر عمومی و یکی از موثرترین ابزارهای اعمال سیاست‌های مالی دولت به شمار می‌روند. دولت می‌تواند به واسطه آن بسیاری از خدمات اجتماعی و رفاهی را در خدمت مردم قرار داده و به بسیاری از فعالیت‌ها و جریانات اقتصادی و اجتماعی سمت و سوی لازم ببخشند.

نیز، مالیات یکی از عوامل موثر

بر فضای کسب و کار است و بر شکل‌گیری فعالیت‌های کسب و کار تاثیرگذار می‌باشد. کارآفرینان، مالیات را به عنوان یکی از هزینه‌های تولید تلقی می‌کنند. با این حال، از آنجایی که فعالان اقتصادی برای شروع و ادامه کسب و کار خود

میریم ابراهیمی

اگر نحوه مالیات‌ستانی دارای نقص و یا کارکرد ضعیف باشد، اصل آن نیز برای پرداخت کننده دچار ابهام می‌شود. در چنین شرایطی بازنگری در نظام مالیات‌ستانی اهمیت ویژه‌ای می‌یابد.

مالیات‌ها معمول‌ترین و مهم‌ترین منبع مالی برای تامین درآمدهای عمومی و یکی از موثرترین ابزارهای اعمال سیاست‌های مالی دولت به شمار می‌روند. دولت می‌تواند به واسطه آن بسیاری از خدمات اجتماعی و رفاهی را در خدمت مردم قرار داده و به بسیاری از فعالیت‌ها و جریانات اقتصادی و اجتماعی سمت و سوی لازم ببخشند.

از منظر عرضه کالاها و خدمات نیز، مالیات یکی از عوامل موثر عمومی و یکی از موثرترین ابزارهای اعمال سیاست‌های مالی دولت به شمار می‌روند. دولت می‌تواند به واسطه آن بسیاری از خدمات اجتماعی و رفاهی را در خدمت مردم قرار داده و به بسیاری از فعالیت‌ها و جریانات اقتصادی و اجتماعی سمت و سوی لازم ببخشند.

نیز، مالیات یکی از عوامل موثر

بر فضای کسب و کار است و بر شکل‌گیری فعالیت‌های کسب و کار تاثیرگذار می‌باشد. کارآفرینان، مالیات را به عنوان یکی از هزینه‌های تولید تلقی می‌کنند. با این حال، از آنجایی که فعالان اقتصادی برای شروع و ادامه کسب و کار خود

خبر

کاهش نرخ دلار پتروشیمی هادر سامانه نیما

نیست فردی که ارز ۴۲۰۰ تومانی آن‌ها را خریداری می‌کند چه کالایی وارد می‌کند، در بسته جدید ارزی این فرایند تغییر کرد و در نخستین روز اجرای بسته، شرکت‌های پتروشیمی ارز خود را با نرخ ۸۰۸۰ تومانی وارد بازار کردند. نرخ که از دو هفته گذشته تاکنون ثابت نمانده و به ۷۹۰۰ و سپس به ۷۷۰۰ تومان نیز رسیده است.

خوراک پتروشیمی هادر آستانه افزایش قیمت

موضوع مهم دیگر در عرضه ارز صادراتی پتروشیمی‌ها در سامانه نیما، قیمت خوراک این شرکت‌هاست. اندکی بعد از زمانی که این شرکت‌ها متعهد شدند ارز صادراتی خود را با نرخ ۴۲۰۰ تومانی در سامانه نیما عرضه کنند، صدای اعتراض فعالان این عرصه به گوش رسید. شرکت‌های پتروشیمی از دولت خواستند که اگر قرار است ارز صادراتی خود را در سامانه نیما وارد کنند، باید خوراک را با نرخ کم‌تری دریافت کنند. در نهایت پس از نشست مشترک مدیران عامل پتروشیمی‌ها و هلدینگ‌ها با معاون اول رییس جمهور قرار شد خوراک با نرخ

۳۸۰۰ تومانی به پتروشیمی‌ها اختصاص داده شود. این قیمت همچنان پابرجاست، اما برخی گزارش‌ها حاکی از احتمال افزایش این نرخ است.

ارز هر لحظه یک قیمت دارد

در این راستا جعفر ربیعی – مدیرعامل هلدینگ خلیج فارس، هفته گذشته در حاشیه دیدار مدیران عامل هلدینگ‌ها با خبرنگاران، درمورد ارائه ارز صادراتی شرکت‌های پتروشیمی در سامانه نیما با تاکید بر اینکه شرکت‌های پتروشیمی به صورت عمومی نمی‌توانند ارز خود را در بازار عرضه نکنند، توضیح داد: این شرکت‌ها به ریال احتیاج دارند تا هزینه‌های خود را پرداخت کنند، لذا باید ارز خود را تبدیل به ریال کنند. از طرف دیگر آن‌ها نمیتوانند تولید خود را متوقف کنند. گفته می‌شود پتروشیمی‌ها محصول خود را صادر نمی‌کنند، در حالی که این شرکت‌ها جایی برای انبار محصولات خود بیش از دو هفته ندارند. وی درمورد نرخ خوراک پتروشیمی‌ها نیز اظهار کرد: مرجع تصمیم‌گیری در این مورد وزارت نفت است. نرخ خوراک را ما

تعیین نمی‌کنیم، هر قیمتی که برای ما تعیین شود تابع هستیم. اما بر اساس آخرین مصوبه هیات دولت زمانی که پتروشیمی‌ها ارز خود را با نرخ ۴۲۰۰ تومانی عرضه می‌کردند، قیمت خوراک ۳۸۰۰ تومان تعیین شده بود. آن مصوبه همچنان معتبر بوده و مصوبه دیگری غیر از آن نیامده است. به گفته مدیرعامل هلدینگ خلیج فارس، پتروشیمی‌ها ارز خود را در ۲۲ مرداد با نرخ حدود ۷۹۰۰ تومان عرضه کردند.

ربیعی تاکید کرد: از آنجایی که در سامانه نیما عرضه و تقاضا حاکم است، این امکان وجود دارد که قیمت ارز یک روز افزایش و یک روز کاهش پیدا کند. بستگی دارد به زمانی

تمامی مودیان مالیاتی مکلف به ارائه این دفاتر قانونی می‌باشند حال آنکه دفتر نویسی مربوط به زمان قبل از رایج شدن رایانه بوده و سال‌هاست نرم افزارهای حسابداری و مالی مورد استفاده قرار می‌گیرند. معمولاً به علت عدم استاندارد بودن اسناد و مدارک و دفاتر، ممیز با اعلام وارد بودن چند عیب بر اسناد ارائه شده، دفاتر را رد کرده و وارد پروسه توافق می‌شود

مالیات آن تراکنش در نظر گرفته و سایر مالیات‌ها ملغی شود، موجب برداشتن بار مالیاتی از دوش بخشی از مودیان شده و تقسیم آن به همه فعالیت‌های اقتصادی شود. به عنوان مثال در سال ۹۵، مبلغ جابجا شده در شبکه شتاب ۳۸۰۰ هزار میلیارد تومان طی ۲۱ میلیارد و ۱۹۷ میلیون تراکنش بوده است. آمارها نشان می‌دهد، حدود نیمی از تراکنش‌های شتاب در سال ۹۵ بابت خرید در فروشگاه‌ها و از طریق کارتخوان‌های فروشگاه‌های انجام شده و بقیه تراکنش‌ها بابت پرداخت قبوض، درخواست انتقال وجه، برداشت نقدی از حساب، درخواست مانده موجودی و... صورت گرفته است. در این سال مقدار نقدینگی حدوداً ۱۳۰۰ هزار میلیارد تومان بوده است. ۳ درصد مبلغ تراکنش‌ها مبلغی برابر ۱۱۴ هزار میلیارد تومان است، حال آنکه مقدار مالیات وصولی در سال ۹۵ بر اساس آمارها ۱۰۱ هزار میلیارد تومان بوده است. می‌توان حدود ۱۷۰۰ هزار میلیارد تومان طی ۱۰۷ میلیون چک وصول شده در شبکه چکاوک و نیز مبلغ مبادله شده در سامانه‌های پایا و سانا رانیز به این مبلغ، اضافه نمود. با توجه به اینکه معمولاً تراکنش مالی مربوط به فعالیت اقتصادی می‌باشد، اخذ مالیات آنی از هر یک از تراکنش‌های مالی می‌تواند روشی پیشرفته و کم هزینه برای دریافت مالیات و اعمال عدالت مالیاتی باشد.

که عرضه می‌کنیم، اگر خریدار وجود داشته باشد ارز ما را می‌خرند و اگر وجود نداشته باشد مجبور می‌شویم قیمت را کاهش دهیم. در واقع ارز هر لحظه یک نرخ دارد، مانند بورس. وی درحالی از ارائه ارز صادراتی پتروشیمی‌ها در نیما با نرخ ۷۹۰۰ تومانی خبر داده که این شرکت‌ها در نخستین روز اجرای بسته جدید ارزی، دلار خود را با قیمت ۸۰۸۰ تومان عرضه کرده بودند. البته حسین امیرافضلی – مدیرعامل پتروشیمی جم، در مورد آخرین نرخ ارز پتروشیمی‌ها در سامانه نیما گفته که ارز صادراتی پتروشیمی‌ها بر اساس پایه دلار ۷۷۰۰ تومانی عرضه می‌شود.